

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezménynek nyújtunk.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertelen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

A falusi jegyző hivatásáról.

Nem kicsiny feladatok közé tartozik a községi szervezésben élő falusi jegyzőnek megtalálni azon utat, mely által működése úgy a közéletet, mint a falusi közület igényeit kielégíteni képes. Nagyon nehéz precíze megszabni azon irányelveket, s körülírni azon teendőket, melyek szem előtt tartásával feladatának megoldása felé törekedjék, mert a községi élet szokásai, lakóinak életviszonyai, — erkölcsi hajlamai különbözők, s eme tulajdonok teljes ismerte nélkül alig lehet elképzelni azt, hogy a jegyző hivatásának még csak távolról is eleget tessen.

A falusi jegyző hivatása ma már nem csak a lajstromokban levő rubrikák s jelentések pontos elintézésében, kell hogy nyilvánuljon, és megoldást nyerjen, hanem a hazafiság és nemzeti szellem ébrentartásán, ápolásán és fejlesztésén is munkálkodnia szükséges, mert fájdalommal kell megvallanunk, hogy országunkban s különösen vármegyénkben a különböző fajú és nyelvű emberek között mesterségesen különböző irányzatok és válaszfalak teremtettek, melyeknek óvatos lebontásán dolgozni a jegyzőnek legelső kötelessége. Nem szabad a nemzeti ségek érzületét bántanunk, de ha az a magyar állameszme és nemzeti történeti felsőbbsege ellen irányul, akkor a népet nyíltan fel kell világosítani azon ellentétes aspirációk következményéről, melynek követése oly veszélyes utra vezethet, honnan megtérni bajosan, vagy csak nagy áldozatok árán lehetséges... Tiszteletben kell tartanunk mindenkinek anyanyelvét mindaddig, míg azt nemzetiségének szimbólumaként és nem az emberek között lévő béke és állami közrend megbontására használja. Nagy figyelemre és tappintatra van szüksége a jegyzőnek — akkor is, ha a különböző vallásfelekezetek között valamely villongás támad. Itt nem szabad éreztetni azt, hogy egyik felekezethez hajlamai vonzóbbak, mint a másikéhoz. Népiünknek fajkülönbség nélkül lelki szüksége van a vallásra, mert ez egyrészt a kedélyre hat másrészt pedig Istent félni és imádni tanítja. Tehát nem szabad a vallásos érzületet bántó kicsejnyléseket eltűnünk — ha azok bármely oldalról is jönnek, — mert ez által a nép erkölcsi életének világosságot adó fáklyáit oltanók ki.

A falusi jegyző már századok óta osztályosra volt a nép sorsának s létérdekeik egészen összefüzték egymással. Igaz, hogy a körülmények változtak, de a változott viszonyok között is megtalálható azon irány, melynek útjain haladva, úgy az állam, mint a községi lakosság érdekei sértetlen maradnak. Első sorban a népet fel kell világosítanunk arról, hogy az államnak és vármegyének fizetett adóért miféle ellenszolgáltatásokat kap, s hogy állami hatalom nélkül még egy

percig sem volna a vagyon és életbiztonság fenntartható. A néppel való érintkezés alkalmával legyünk mindig őszinték, mert ámitás, halogatás, ígérgetés s Isten tudja hányféle csücsés-csavarással a nép bizalmát hamar elvesztjük, s ott, hol a jegyző iránti közbizalom meginog, azt helyreállítani többé nem lehet.

A munkásság az egyén kötelesség-érzetére mindig jótékony hatással van. Sokszor tapasztalhatunk, hogy a jegyző mennyi hivatalos szidásnak van kitéve, s akárhányszor ok nélkül. De ha munka hajlama nem hagyta el, igaz öntudatában nyugodtan fogadja a legjogtalanabb dorgatoriumot is.

Alig hisszük, hogy legyen egyesület, melynek nagyobb szüksége lenne a testületi szellem ápolására, mint éppen a jegyzőké. S itt meg kell valtanunk, hogy a megyénkben levő jegyzői egyesület 12 éves élete vajmi kevés eredményt képes felmutatni. Pedig a testületi szellemre feltétlen szükségünk van, csak hogy ez akkor felel meg valódi hivatásának, ha annak minden egyes tagját a kollegiálitás igaz érzelme fűzi egymáshoz. Fájdalom, de megyénkben — jó formán még nem is ismerjük egymást!

Nem születünk prédikátornak, de szívünk igaz tüzeinek melegével kérjük kartársainkat, hogy megyei egye-
tünknek legyünk buzgón törekvő bajnokai s hogy ezt bebizonyítsuk, látogassuk annak gyűléseit, mely alkalommal igyekezzünk egymás rokonszenvét és igaz baráti érzelmeit minél szorosabban összeforrasztani.

Adjá Isten, úgy legyen!

Szántó Károly.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselőtestülete Gencsy Sándor polgármester elnöklése alatt f. évi július 29-én d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tartott.

Jelen voltak: dr. Ajtai Endre, Somogyi Kálmán, Schönstein Ferenc, Gyurkó József, Brüll Károly, Lang József, Gámeneci Lukács, Goldglanc Jónás, Brüll Farkas, Benkő Pál, Merk János, Némethy Zsigmond, Brüll Sámuel, Brüll Lipót, Zobel Ferenc, Márkus Gusztáv, Bölöni Sándor, dr. Lang Jakab, Tamko Bertalan, Márkus Flórián, Posner Ábrahám, Bikfalvi András, Páskuj József, Weinberger Kálmán, Telegdi Márton városi képviselők, — Faragó Sándor t. ügyész, Hegedüs Sándor rendőrkapitány, Kedves György városi pénztárnok, dr. Kálmán Ignác t. orvos, Borsos János ellenőr, Schau Áron h. állatorvos, Jolbei József aljegyző, Virág Lajos főjegyző.

Sz. Somlyó város 1894. évi költség-előirányzatának beterjesztése mellett kapcsolatosan bejelentette polgármester, hogy ezen költség-előirányzat az 1886. évi XXII. t. c. 125. §-a intézkedése szerint f. évi július hó 14-től közszemlére ki volt téve, s az ellen az adófizetők részéről észrevételek, avagy kifogások nem tétettek.

Dr. Ajtai Endre városi képviselő hivatkozással az 1886. évi XXII. t. c. 125. §-ára, mely szerint a költségvetés az őszi

rendes közgyűlésen vizsgálándó meg, továbbá ezen költség-előirányzat július 14-től kezdve a közgyűlés napjáig, 15 napon át nem volt közszemlére kitéve, mert a törvény világos rendelkezése szerint a 15 nap csak a kifüggesztés után következő nappal telik le, s maga az előirányzat pedig a képviselőtestület tagjainak csak pár nappal ezelőtt lett kézbesítve, miért idejük sem lehetett azt tanulmányozás tárgyává tenni, de végre is ezen költség-előirányzat az állandó pénzügyi szakosztály vizsgálata alá bocsátandó s annak véleményes jelentésével felszerelten lett volna a közgyűlés elé terjesztendő, s minthogy ezen nyomós körülmények betartása elmulasztott — e tárgynak a napirendről levételét kéri. Hasonló értelemben szölk a tárgyhöz Somogyi Kálmán és Bölöni Sándor városi képviselők is.

Dacára annak, hogy maga a városi tisztii ügyész is úgy nyilatkozott, hogy a törvényes 15 napi határidő még le nem járt, — több oldalú megvitatás után azon, a törvénnyel ellentétes indokok, hogy a még le nem telt 5—6 óra már nem számít, mivel aki beakarta adni kifogásait, vagy észrevételeit a költségvetés ellen, már valószínűleg amugy is csak beadta volna, minthogy a város 1894. évi költség-előirányzata, a városi tanács által ez évi július hó 14-én kibocsátott hirdetmény igazolása szerint az 1886. évi t. c. 125. §-ában megrendelt 15 napig közszemlére ki volt téve, s tekintve, hogy a városi költségvetés az eddigi gyakorlat igazolása szerint a város őszi rendes közgyűléseit máskor is jóval megelőzőleg vétetett rendes tárgyalás alá, hogy a vármegye köztörvényhatóság ez irányban kiadott rendeletének elég tette, hogy az a vármegye őszi közgyűlésén tárgyalás alá vétetethessék, s tekintve, hogy a költség-előirányzat a képviselőtestületi tagok között a kellő időben szét osztott s végre, tekintetbe véve, hogy ezen költségvetés már előzetesen a városi számvevő által megvizsgáltatott; a közgyűlés a bemutatott költség-előirányzatot tárgyalás alapjául elfogadta s ennél fogva a város 1894. évi költség-előirányzata pontonként vétetett tárgyalás alá, a tanács által előterjesztett tételével és pedig 30,067 frt 85 kr bevétellel és 25,977 frt 15 kr kiadással elfogadva s megszavazva lett.

Dr. Ajtai Endre városi képviselő az 1886. évi XXII. t. c. 59. §-ára hivatkozással névszerinti szavazás elrendelését kérte, minthogy azonban a városi képviselőtagjai névszerinti szavazást nem kívántak, — fölállással elhatározottat, hogy a már elfogadott költség-előirányzat jóváhagyás végett Szilágyvármegye törvényhatósági bizottságához beterjesztessék. Dr. Ajtai Endre városi képviselőnek ezen 1894. évi költség-előirányzatra vonatkozó írásban beadott észrevételei, illetőleg külön véleménye pedig a már beküldetni határozott költség-előirányzat kapcsán Szilágyvármegye törvényhatósági bizottságához szintén beterjeszteni határozottat.

Az idő előrehaladása miatt a gyűlés d. u. 3 órakor folytatott. Mikor a délelőtti gyűlésről fölvetett jegyzőkönyv hitelesítése után az állandó választmány pénzügyi szakosztályának és jogügyi bizottságának újbóli megalakítása iránt tett polgármesteri előterjesztés alapján:

a) Az állandó választmányba: Bölöni Sándor, Zobel Lipót, Tamko Bertalan, Szabó Ferenc, Brüll Károly, Bartha Endre, Márkus Flórián, Barbolovics Alimp, Trusza Lajos, dr. Lang Jakab, városi képviselők, Faragó Sándor t. ügyész, Virág Lajos főjegyző, Lukácsfy Ödön, Veverán

József árvaszéki ülnökök és Hegedüs Sándor rendőrkapitány.

b) A pénzügyi szakosztályba, elnököknek: Zobel Lipót, tagoknak Halliarszky Sámuel, Brüll Károly, Tamko Bertalan, Bartha Endre v. képviselők.

c) A jogügyi bizottságba: Tamko Bertalan, Bartha Endre, Bölöni Sándor városi képviselők, Veverán József, Lukácsfy Ödön árvaszéki ülnökök és Faragó Sándor t. ügyész egyhangulag megválasztottak.

A kolerajárvány behurcolásának megelőzése végett az 1876. évi XIV. t. c. 149. §-ára hivatkozással polgárm. kéri, hogy a közegészségügyi bizottság megalakítását. Tekintettel az 1876. évi XIV. t. c. 149. §-ának intézkedésére, ezen bizottságba dr. Kálmán Ignác városi tisztii orvos, Schau Áron helyettesített állatorvos, Szaploncay Sándor és Balta Elemér gyógyszerészek, minden felekezet lelkészei, Virág Lajos városi főjegyző, a tanítótestület részéről Mahalcsik Bónó gimnáziumi igazgató és Bogdán István közs. iskolai ig. tanító, Swarc Mór izr. iskolai tanító, Fedorka Elek gör. kath. tanító, a képviselőtestület részéről: Zobel Lipót, Lang József, Barna József, dr. Ajtai Endre, dr. Lang Jakab városi képviselők és Hegedüs Sándor rendőrkapitány választottak be, s a bizottság szervezésével s megalakításával polgármester bízott meg.

Olvastatott Szilágyvármegye törvényhatósági bizottságának intézkedése, mely szerint a képviselőtestület f. évi 48. sz. a. kelt határozata, mely szerint Schau Áron helyettes állatorvosnak újabban még egy évre helyettesítését kimondó határozata közbejött föllebezés folytán megsemmisített, — és utasított a képviselőtestület, hogy ezen állomásnak az 1886. évi XXII. t. c. 84. §-a értelmében leendő betöltése végett haladéktalanul intézkedjék. Ezen tudomásul vett határozat alapján utasított polgármester, hogy ezen állomásra nyisson újabb pályázatot.

Bartha Endre városi képviselőnek a krasznai járás fenntartása tárgyában Szilágyvármegye köztörvényhatósági bizottsága által hozott határozata ellen, a képviselőtestület által intézkedések megtétele iránti indítványa elfogadtatott s tekintve, hogy a tervbe vett krasznai szolgabírói járás fennmaradása, illetve Krasznán egy új járásbírósnak és adóhivatalnak a jelenlegi szilágy-somlyói járásbírósnak területéhez tartozó községekből leendő alakítása és kiegészítése Sz. Somlyó város anyagi érdekét mélyen aláásná s fejlődését hosszú időre visszavetné, egyhangulag kimondotta a közgyűlés, hogy az e tárgyban kelt vármegyei határozat ellen a m. kir. belügyminiszterhez küldöttéleg memorandumot fog benyújtani s egyúttal felkéri báró Bánffy Dezső képviselőházi elnököt, mint a sz. somlyói képviselő választókerület országgyűlési képviselőjét, hogy a memorandum átnyújtására megalakult Gencsy Sándor, Bartha Endre, Bölöni Sándor, Somogyi Kálmán, Zobel Lipót, Páskuj József, Brüll Károly, Lang József, Szabó Ferenc, Schönstein Ferenc, Márkus Gusztáv, Brüll Sámuel, Tamko Bertalan v. képviselők, — Faragó Sándor t. ügyész, Virág Lajos főjegyző, Hegedüs Sándor r. kapitány, és a városi polgárság köréből még önként is jelentkező tagokból álló küldöttséget egy általa kiválasztandó és az átnyújtásra alkalmas időben belügyminiszterhez vezesse.

Hegedüs Sándor r. kapitánynak a kolera behurcolása elleni praeventív intézkedése, vágóhid, barakk kórház, hullakamra építése és pecegödör takarító gép beszerzése iránt tett jelentésére kímoldta a közgyűlés, hogy egy új s a kor igényeinek megfelelő közbághid építését

időszerűnek is találja s e végből polgármester elnökelete alatt Zobel Lipót, Páskuj József, Schönstein Ferenc és Posner Ábrahám képviselők, dr. Kálmán Ignác t. orvos, Schau Áron h. állatorvos, Hegedüs Sándor r. kapitány megbizattak, hogy a szükséges tervezetet és költségvetést elkészítsék s jelentéseiket adják be s addig is megbízott polgármester, hogy a jelenlegi vágóhid padozatát szedesse fel s azt betont cémenttel vonassa be, a vér, s mindennemű hulladék levezetésére fedett árkot készíttessen s az ezekre megkívántató kiadásokat a házi pénztárból fedezze.

A már megalakult egészségügyi bizottság úgy is mint járványbizottság felhivatott, hogy egy járványkórháznak felépíthetésére esetleg egy alkalmas helyiség bérletére vonatkozólag tegyen ide előterjesztést s egyuttal a bizottság figyelmébe ajánlatot Páskuj József városi képviselőnek azon ajánlata, hogy az új városban levő telkét a rajta levő épületekkel a járvány esetleg felléptére, annak elmúltáig járványkórházul díjtalanul felajánlja. A járványkórház esetleges kiadásai fedezéséül 1000 frt utaltatott ki, s utasított a tanács, hogy ez iránti pótköltségvetését terjessze be. Végre megbízott a polgármester, hogy az úrszékek takarítására szolgáló gép beszerezhetése iránt a költségvetés kapcsán jelentést tegyen.

A sz.-somlyói járás főszolgabírájának, megkeresése folytán tett azon átirata, hogy a néhai br. Bánffy Zoltán utódok mint legtöbb adót fizetők részéről a sz.-somlyói képviselőtestületi jog gyakorlására Nagy Ferenc sz.-nagyfalusi lakos gazdatiszt bízatott meg — a meghatalmazó levél eredetiben is bemutatva lévén — tudomásul vétetvén.

Szintén tudomásul vétetett a polgármester azon előterjesztése is, mely szerint br. Bánffy Albert utóda képviselőben a képviselői jog gyakorlására Hallárszky Sámuel lett megbízva.

Tudásul vétetett továbbá, hogy Zobel Lipót, ki eddig a krasznamegyei takarékpénztárt, mint legtöbb adót fizető képviselte, ezen állásáról lemondott s a választott képviselői tagságot fogadta el s hogy jövőre a krasznamegyei takarékpénztár Mile Mihály részvényes tag által kívánja magát képviseltetni s a névjegyzéknek ezek szerint leendő kiigaztatása elrendeltetett.

Polgármesternek az adókievítő bizottságba bizalmi férfiak beválasztása iránti fölhívására Lang József, Schönstein Ferenc, Páskuj József és Brüll Sámuel válaszattak be.

Gencsy Sándor polgármesternek Nagy László emlékéül felállítandó sírkőre adományozás iránti felhívására, kapcsolatosan beadott azon indítvánnyal, hogy a városi kisdodova felállítására oly szép vagyont hátra hagyott Nagy Imre nyughelye és a közügy terén oly tevékenyen működött Bosánszky Adolf volt városi polgármester emléke is örökíttessék meg, elvileg kimondotta a közgyűlés, hogy a majdnem negyed századon át működött s városunk és vármegyénk közügyeiben tevékeny részt vett ev. ref. lelkes sirhantja felül emelendő sírkő beszerzéséhez hozzájárul s felkéri az indítványozó polgármestert, hogy a gyűjtés eredményét annak idején jelentse be, hogy a közgyűlés a hozzájárulási összeg mennyisége felett ahhoz mérten, illetve a mutakozandó szükséghez képest határozhasson; továbbá korábban kelt határozatára hivatkozással kimondotta a közgyűlés, hogy a kisdodovának oly jelentékeny vagyont hátra hagyott Nagy Imre, — s a város érdekeit hosszú időn át előmozdító Bosánszky Adolf emlékeit szintén megörökíteni akarja, s e célból megbízza polgármestert, hogy az emlékkövek beszerzési és szállítási költségeihez megkívántató költségvetést előterjesztése kapcsán mutassa be.

Hegedüs Sándor r. kapitánynak f. évi aug. 10-től 21 napi szabadságidő engedélyeztetett.

Polgármester által július hó 28-ról a város különböző pénztárai megvizsgálása felett jegyzőkönyv — a mennyiben a jelentés szerint minden pénztár rendben találtatott — tudomásul vétetett.

Klein Róza, városi vágóhid takarítónő fizetés megjavítás iránti kérelme oly kijelentéssel tétetett át polgármesterhez, hogy a takarítót a szükség — és tett munkálat mérvéhez képest belátása szerint díjazza.

A meglehetősen élénk érdeklődés mellett lefolyt közgyűlés elután 6 órakor ért véget.

Polgármesteri jelentés az 1892. évről.

(Folyt. és vége)

XV.

Bortermés és fograsztás.

Ujabbán sajnálattal kell jelentenem, hogy a szőlők elpusztultával már bor termés nem volt — a Magura többnyire kóppár területén a birtokosok által — egy két dícséretes kivétellel — be nem ültetettek. Sz.-Somlyó város azonban a „pokróc hegyen” egy szőlőtelep létesítését megkezdte 1 holdat már ellentálló szőlővel beültetett és m. e. 2 hold területen a forgatást is végezte. A rendelkezése alatt álló ripária szőlővesz. szőkön a zöld oltást elpróbálta, de dacára annak, hogy az szakértőkkel oszközölte a fogamzás alig 10%-nál sikerült.

A nagyméltóságu földmívelési miniszteriumtól a város kérelmezett Rupestris szőlővesz. szők, melyek egyedül alkalmasok az itteni köves területekeni tenyésztésre, de a miniszter ur készlet hiányában csak a jövő évben bocsáthat rendelkezésünkre, néhány ezeret. E helyett kaptunk 4000 darab „ripariát” és 1000 darab „york-madeirát” melyekkel a kísérletek meg fognak tétetni.

Tekintetes közgyűlés! Mint a múlt évben, újból megemlítem, hogy a város fel fogadhat megbízható szakértő közegeket, támogathatják és ellenőrizhetik ezeket munkabíró és szorgalmas képviselők. De hogy a város egy szőlőtelepet áldozatok árán is úgy rendezzen be, hogy az kellő jövedelem mellett, a nagyközönség igényeit kielégíthesse — alig hiszem — hanem az egyes birtokosok vannak hivatva arra, saját jól felfogott érdekekből, hogy elpusztult szőlőik beültetését megkezdjék s közvetlen vezetés, ellenőrzés és kitartó szorgalom mellett a siker elmaradni nem fog.

Borfogasztást illetőleg a cognac, sör és pálinka nagyobb mérvű fogyasztásával a beszerezhetett, de meg nem bízható adatok szerint, mintegy 300—450 hektoliter bor méretet ki az 1892. évben magas árakban, az ide behozott olasz borok bár nem oly drágák, kelendőségnek azonban nem örvendnek

XVI.

Mértékhiteliséti forgalom.

A hitelesített hordók száma 937. Ezekért hitelesítési díjban fizetett 392 frt 60. Ezekután hitelesítési díjban befolyt 1 frt 62, összesen : 394 frt 22.

A mértékhiteliséti forgalom évről évre csökken és nagyobb emelkedésre a jövőben sem lehet számítani.

XVII.

Népesedési mozgalom.

a) Az 1892. évben a születések száma 174, és pedig finem 94, leány 80. Ezekből esik: a r. c. vallásuakra 37 fiu, 38 leány, összesen 75, az ev. ref. vallásuakra 20 fiu, 10 leány, összesen 30, a gör. cath. vallásuakra 23 fiu 16 leány, összesen 39, az izraelita vallásuakra 14 fiu, 16 leány, összesen 30. Összesen 174.

Törvénytelen ágyból születettek száma 9 fiu, 4 leány, összesen 13.

b) Halálesetek száma 67 finem, 59 leány, összesen 126.

Ezekből esik: a r. c. vallásuakra 21 fiu 25 leány, az ev. ref. vallásuakra 26 fiu, 16 leány, a gör. kath. vallásuakra 15 fiu, 10 leány, az izraelita vallásuakra 5 fiu 8 leány, összesen 126.

c) A házasságok száma 41 volt és pedig: a r. c. vallásuaknál 15, az ev. ref. vallásuaknál 12, a gör. cath. vallásuaknál 4, az izraelita vallásuaknál 10, összesen 41.

Összehasonlítva a születési esetek számát 174-et, a halálesetek száma 126-tal a születettek száma 48-al több az elhalálozottakénál — a szaporodási arány tehát kedvezőnek mondható.

XVIII.

Iskolák.

A tanerők és tanulók számát az 1891—1892. tanévről a következő kimutatás tünteti elő: A r. cath. püspöki gimnáziumban 89 fiu 8 tanárral, községi iskolában 121 fiu, 123 leány 10 tanítóval a hitoktatókkal együtt, r. cath. elemi iskolában 74 fiu, 3 tanítóval, r. cath. leány iskolában 92 leány, 2 tanítóval, gör. cath. iskolában 15 fiu, 14 leány 1 tanítóval, nőegyleti gör. cath. leány iskolában 25 leány, 1 tanítóval, az izraeliták iskolájában 70 fiu 3 tanítóval, összesen 479 fiu, 254 leány 28 tanítóval.

Az eddigi gyakorlat szerint megemlíteni kívánom, hogy a gimnáziumi tanerők kitűnő szaképzettséggel a szőlők teljes megelégedésére vezették az oktatást.

A községi iskola tanítók szintén teljes

elismerésben részesültek az iskolaszék és a szülők részéről.

A többi iskolákban is az oktatás eredménye elismerésre érdemes.

Az óvónő a lefolyt évben betegeskedése következtében évi működése eredményét be nem mutathatta, de különben is ovoda az 1891. évi XV. t.-c értelmében újabb szervezése küszöbön lévén a kisdetek ovodai foglalkoztatása a jövőben rendszerezesebb és kielégítőbb leend.

Az ipartanonc iskola fokozatosan halad, a tanítók elismerése méltó szorgalmat tanúsítanak az oktatásban azonban, a tanoncok egy része sok tanórát mulaszt, minek oka leginkább a mesterek indolentiájában is keresendő.

XIX.

A város ingatlanainak kezelése.

A város házai, boltjai, külsőségei a gőzfürdő kivételével, haszonbérbe vannak adva, évi 4280 frt 13 kr bérösszegért.

A város erdői, a Magura kivételével gazdasági üzemterv szerint kezeltetnek, 548 hold területen, melyből évenként 13 hold és 24 □ jelöltetik ki vágatás alá. A lefolyt évben termeltetett 640 köbméter, ezen fa mennyiség pedig a gőzfürdő, a gimnázium és községi iskola, valamint a városház fűtésére elégségesnek nem bizonyult, tehát eladásra való fával jelenleg a város nem rendelkezik.

Az erdő közelében levő legelő 450 hold pedig a marhatartó gazdák által kevés évi díj mellett legelőül használtatik.

A magurai erdőség arányosítási pere bonyolult voltánál fogva, lassan halad ugyan, de már az elmúlt évben az erdőterület felmértetett s az érdembeni tárgyalások befejezésével már remélhető az ügyek ítéleteli el látása is.

A magurai erdőség jelenleg az állami erdőgondnok ellenőrzése mellett, a város és szomszédos községek által felfogadott kerü lökkel ügyeltetik, az erdőség kezelése és felügyeletére vonatkozó javaslatom, bár a vármegyei köztörvényhatósági bizottság által elfogadtatott, de annak végrehajtása a községek késedelmes nyilatkozata miatt még mindég függőben van.

XX.

Sz.-Somlyó város gazdasági viszonyai.

A város egész határterülete 5410 holdból 3473 hold tagositandó területen a múlt évben őszi vetés alá műveltetett, m. e. 483 hold, tavaszi vetés alá 789 hold, kaszáló és ugar 1034 hold, összesen 2306 hold

A gazdasági kezelés, miután a birtokok tagositva nincsenek céljának meg nem felel, mivel a határ területe minden évben csaknem egészen művelés alatt állván, a kezelésben rendszer nem létesülhet, s a szakértő gazdák sem képesek csak a jobb minőségű földeikből kellő jövedelmet felmutatni.

A legelő talaja és annak dombos és tövises volta miatt, a szarvasmarhák a legelőn nem fejlődhetnek. Legtöbb gazda oda van utalva, hogy más községekben bérelt legelőn tartsa jobb fajta marháit.

A tagositási perben hozott kir. ítélőtáblai végzés azonban a kir. kuria által megváltoztatva, most már remélhető, hogy ezen tizedeken át folyó birtok szabályozási per érdemben is be fog fejeztetni és a gazdák azon régi óhajta, hogy birtokaikat rendszeresen kezelhessék teljesülni fog.

XXI.

Egyletek, könyvtárak, pénzintézetek az elmúlt évben sem szaporodtak és nagy részben haladólág működnek, — e tekintetben csak a műkedvelő társulat tesz sajnálatos kivételt, mely a tagok lanyhuló buzgalma miatt a közönség meleg érdeklődése dacára is újabb szervezkedni, előadásokat tartani, és régi jó hírnevéhez méltó lenni nem képes.

Midőn Sz.-Somlyó város 1892. évi állapota, közérdekű ügyei és tisztviselői tevékenységét a fennebbieken és főbb vonásaiban bemutattam, szerencsés vagyok kijelenteni, hogy a lefolyt évet sem hagytuk elröppenni városunk közéletében s hogy e szerint talán sikerült egy pár homokszemmel hozzájárulni azon épülethez a melyen a jövő — mienknél talán szerencsésebb — társadalmának kell felemelkednie.

A tekintetes képviselői közgyűlés a multakban tapasztalt hecses támogatása pedig biztosítékot nyújt nekünk az iránt, hogy mindazon törekvéseinket, melyek közállapotaink fejlesztése erőnk kifejtése és megszilárdítására irányulnak teljes jó akaratával fogja támogatni.

Tekintetes közgyűlés! valószínű, hogy koromnál fogva szorgalmam és kitartásom érzett lanyhulása miatt kénytelen leszek szeretett városom vezetésétől már nem sok időre megválni, addig pedig magamat sok hivataltársaimat a képviselő urak szíves bi-

zalmába ajánlva, tisztelettel kérem ezen jelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

Sz.-Somlyón, 1893. ápril 18-án.

Gencsy Sándor
polgármester.

A hétről.

(Fővárosi levél.)

Im, szerencsésen elmúlt ez a hét is, nem borult lángba Magyarország, bár Nagy-Szebenben ugyancsak teletüdővel fújták oláh-testvéreink a pislogó parazsat. De a parázs nem lobbant lángra, pislog tovább, amint-hogy gondolom, az oláh agitátorok sem akarnak többet. A szelid agitátorság mindig jövedelmező üzlet volt s végre is az agitátorok is emberek, nemcsak a kritikusok: hadd éljenek.

Kár volt az oláhországi vendégeket be nem ereszteti a nagyszebeni gyűlésre, hadd hallották volna saját füleikkel, mi mindent el lehet mondani rabigába görnyedő véreiknek, s mindössze mi történt? A rendőrkapitány egyetlenegyszer intette csendre a tulajdonosok lelkesülő rumanyokat. Valószínűleg kedvet kaptak volna a szabad Romániából a zsarnok Magyarországra telepedni le, hol szabad a szó, szabad az írás, szabad az osztrák császárhoz való zarándokolás s mindenkiféle a magyar nemzet gyalázása.

Magyarország nem borult lángba, ellenben Ausztria — gyásza borult, meghalván Bauer báró, a közös hadügyminiszter. Minekünk magyaroknak fájdalom, nincs okunk siratni Bauer bárót, ha csak azt a rengeteg milliót nem siratjuk, mit miniszterkedése alatt kiszivattyuzott belőlünk. Hogy egy pár millióval esetleg többet szivattyuzott ki belőlünk, mind az elődjei, — ezt éppenséggel nem írjuk terhére, most különösen nem, hogy meghalt. A holtakról vagy jót, vagy semmit. Bauer báró alakja teljesen beillett az osztrák armádia tábornoki karába, egyszerűen eszköz volt: úgy járt és járatta velünk, a hogy neki húzták felülről. Miután felülről azt húzták, hogy a magyaroknak nem adunk katonai akadémiát, ő mondhatta hogy: de bizony adunk még ha kedve is lett volna rá, a minthogy nem volt. Alig néhány hete vágta ki katonásan az emlékezetes mondatát, hogy a míg ő hadügyminiszter lesz, addig nem lesz magyar katonai akadémia. Maga sem hitte bizonyára, hogy e ridég kijelentését oly gyorsan követte a halála; de ránk nézve éppenség nem jelent az ő halála semmi néven nevezendő előnyt. Akárki lesz az utódja, az is csak azt fogja mondani, a mit ő mondott.

Fád téma: bizony kár rá vesztegetni a tintát. Minket budapestieket sokkalta nagyobb mértékben érdekel, hogy van már vizünk. Hogy folydogál már a káposztásmegyeri forrásból a pompás víz az utcák alatt s végre-valahára nemcsak mosakodni bátor kodunk vízvezeték csapokból csorgó nedűben, de meg is iszszuk azt. Eddig a buda pesti ember, ha vizet akart inni, bort ivott s így jutott vízhez, most majd megfordítva teheti: ha bort akar inni, vizet iszik.

A káposztásmegyeri víz: ez a hét legfőbb eseménye. Ez előttött mindent, még a végtelenségig gabalyodott párbajnyilatkozatokat is. Ma már tényleg konstatálhatjuk, hogy a nyilatkozatokban fegyverszünet állott be, nem nyilatkoznak sem a segédek, sem a segédek segédeknek a segédei, s az egész Eötvös-Polónyi-afférből mindössze a két férfi karrikaturája üldöz hazám összes élelapjaiban. Az igaz, hogy már jó két hónap óta. Nincs hét, hogy az élelapok egyszerre három-négy pozban is meg ne örökítsék különféle vadállatok képében s szinte kezdünk megéhezni a Tisza Kálmán portréjára mely tizenöt esztendőn át minden héten megjelent, a mit mostanában sajnosan kezdünk nélkülözni.

A nyilatkozatokkal körülbelül atyafiságban lévén a pohárköszöntők, meg nem állhatom, hogy meg ne emlékezzem Zichy Géza gróf verses pohárköszöntőjéről, melyet a Zichy-család fejére írt. Ez a pohárköszöntő nem azért érdekes, mert köszöntőnek jó, de versnek rettentő rossz (hisz a rossz verseket már megszoktuk), hanem, mert megtudjuk belőle, hogy még ma is létezik a Meotis tava vidékén egy Zichy a nevű tartomány.

Talán mondanom se kell, hogy ez a Zichy boldog egy tartomány, mert ott még nincs m. kir. opera, nincsenek intendánsok és grófi poéták. Ezt különben csak sejtjük, tudni nem tudjuk, a minthogy a Zichy tartományról is először a Zichy versében hallottunk. Nyilván ez lesz a tartomány, hová Zichy Jenő pár év előtt expediciót tervezett, de később meggondolta a dolgot és belépett a nemzeti pártba. Mindenesetre kár volt, hogy a nemes gróf felhagyt a tervével s nem okkupálta Zichyát, a hová majd eljárnánk a gancsár vadászatra. Ez t. i. Zichy

Géza verse szerint, a Zichy család jelképes állítja. Hogy az agancsár véletlenül szarvas-bogár és nem szarvas, a minék a poétás gróf érti, arról ő méltósága épp oly kevésé tehet, mint a különben nagy gonddal szerkesztett Fővárosi Lapok nem tehet arról, hogy kiadta a gróf ur kegyetlen rozserést. De igazán, mit tegyen a szegény újság, ha gróftól kap verset, a ki hozzá még tagja is a Kisfaludy-Társaságnak.

Az újságok nem egyszer jönnek abba a kellemetlen helyzetbe, hogy kénytelenek kiadni egyik-másik közéleti nagyság silány dolgát. Természetesen, alányomatják a nevét: az fedezi az irodalmi torzszülötteket.

Avagy albumok megjelenhetnek-e kegyelmes urak és mindenféle nagyságok stílygyakorlatai nélkül? Ezek nyitják meg mindig a sort s még job, ha hely marad az igazi íróknak is s nem foglalják le a „közélet kiváló alakjai“.

Hát bizony ez is a mi ferde társadalmi helyzetünknek egyik bizonyága és sok viz folyik le még addig a Dunán, míg a közönségnek nem imponál a név, hanem maga a dolog, a tartalom. Tele vagyunk előítélettel, mindenütt és mindenütt: a név, a lényeg, az mellékes.

De hát ez a kérdés messze, nagyon messze vezetne. Hagyjunk valamit a jövő hétre is.

Székelv Huszár.

Az önk. tüzoltók juliálisa Krasznán.

1893. július 30-án.

Tűz 11

Kérem nem megijedni. Az emberiség fáradtságos munkájának és gyümölcsének a pusztító eleme, most csak papíron van. Nem irtam másért, mint azért, hogy kifejezést adjak azon lángoló tűznek, mely a krasznai önk. tüzoltókat jul. 30-án égette, első szereplésük alkalmával.

Pedig, ha e magas és nemes tűz a kánikula hőségében, a kutyajegy alatt, a fagypontra száll alá, csodálkozni nem lett volna miért, mert az ur Isten ő felsége küldött egy oly záport, mi az egész juliálist elmosással fenyegette.

A tüzoltók e dalias legények — s melyik tüzoltó nem az? — mint az ürgék jöttek haza.

A víz, a tüzoltók ez ő szövetségese, minék máskor minden sikerüket köszönhetik — megsemmisítéssel fenyegetett.

De a tüzoltó nem azért tüzoltó, hogy magán ne segítsen. Pár óra és napi munkák fáradtsága a Mocsár-erdőn felejtve lőn. A városháza udvarán, mint gomba a földből, termett elő a sátor tábor. A vén terem, annyi öröm, bánat és nemes eszmétusák tanuja, önmagából kivetkezve mint egy vén leány, bocsánat agglegény, megíjódva tündéri szép fényben ragyogott.

Magam, mint aféle felülvizsgáló kelékes, álmétkodásban majd tüzszoloppá váltam — kérem ez egy nagyszerű gondolat, magam is tüzoltó vagyok — elragadtatásomban szólók: Fiúk! Kraszna gazdagságának őrei! ha ti tüzet is ily gyorsan tudtok localizálni, akkor a török császár ő felsége udvari tüzoltókká tesz benneteket.

A főparancsnok vizet jelzett és az élelmes tüzoltók — melyik nem az? — a vizes tömlők helyett, a vendéglős sörös hordóját kapták elé — tévedésből — saját belső tüzöket locsolgatták és oly nagy volt a belső tűz, hogy még egy hordó kellett a tűz rendbe hozatalára.

Az öreg Rác, nem rácul, hanem úgy magyar zamattal rázendíté a nyitányt.

Jöttek a szépek, a szem alig győzött betelni.

Mennyi vágy és titkos sohaj! A teremben a bimbók mellett vegyesen foglaltak helyet a már nyiló rózsák, hogy pompázó szirmaikkal megvédjék a fész bimbókat, a szemtüzek perzselésétől. Valami szép egyveleg, oly rózsafüzér, melyet bármely fejedelmi terem irigyelhetné tőlünk.

Megirhatom dicsekvés nélkül, hogy e juliális a szépek találkája volt.

Rázendült a csárdás lassan, majd frissen, végül szilajan. A jég meg volt törve.

Tűz volt mindenfelé, szemekbe, szívekbe. E tűz mindig jobban lobogott.

A mentők jól viselték magukat.

A teremből a közönség a külső térre vonult. Az öregei a lövegek mellé vonultak, Szaploncay szikvizzel vegyészkedett, boszantva Bachust.

Az élet gondjaitól még ment ifjúság vidor csevegése, belevegyült az öregek kedélyes adomái közzé.

Itt hallom tervezgetnek a boldog jövő felett, amott a jövő sötéttségét festik.

Mily közel. Egyiknek szavából a tavasz, a másikéből az örök tél.

Hol az igazság! Én azt hiszem mindkettőnél.

Csitt-csatt, puff-paff! Mi az? Ahá! a mi pirótechnikusunk, a közös kis Bellénk eregeti művészi röppentyűt.

A pihegő párok asztalokhoz ülnek, Rác huzza azokat a sirva vigadó maggyar nótákat. Ittunk Somlyó egészségére!

Egyik a másiknak engedi át helyét. Soken vagyunk.

Egy lampion kigyult. Itt is, ott is hallatszák tűz! tűz!

Az első próba fényesen sikerült.

A hajnal pirkadt, midőn a fáradt bimbók — a viszontlátásig — bucsuzni kezdettek.

A négyeseket 40—50 pár járta a hely kicsinysege miatt.

Jelen voltak. Asszonyok: Balázs Miklósné (Zilah), Bakcsy Józsefné, Beteg Péterné, Belle Gyuláné, Buhl Arminné (Kr.-Horvát), dr. Csiky Jánosné (Zilah), Domokos Antalné, Deák Lajosné, Farcády Mihályné, Farcády Sándorné, Gál Lőrincné, Horváth Lászlóné (Alsó-Bán), Gecő Györgyné, Kajetán Kálmánné (M.-Valkó), Korbuly Mártonné, Korbuly Antalné, Lázár Gézáné, Lengyel Istvánné, Macha Gusztávné, Miron Mártonné, Miron Gergelyné, Nagy Domokosné, Pap Mihályné, Punguc Antalné (Vármező), özv. Pethő Mihályné, Tatócky Ferencné, Stefanovits Jánosné, Stefanovits Tivadarné, Tamko Bertalané (Sz. Somlyó), Tolokán Miklósné, Vastag Istvánné, Zoványi Lajosné, stb.

Leányok: Abkarovits Gizella és Aranka (Ö.-Besenyő), Beteg Tilda, Belle Jolán, Lázár Teréz, Ida és Helén, Lengyel Hermin, Kajetán Ilonka (M.-Valkó), Miron Rebi, Ilon és Berta, Nagy Ilonka (Nagy falu) Nagy Ilon és Erzsike, Pethő Nina, Raiman Gizella (Csizér), Tamko Bella, Aranka és Olga (Sz.-Somlyó), Torma Anna, Viski Erzsike (Zovány), stb.

Sz.-Krasznán, 1893. július 31-én.

Busmagyar.

Különfélék.

— **Athelyezés.** Zöld Gábor erzsébetvárosi törvényszéki jegyző hason minőségben a zilahi kir. törvényszékhez áthelyeztetett.

— **Tanitóválasztás** lesz a községi iskolánál, néhai Péntek József helyére. Ez iskolaszék vasárnap, augusztus hó 6-án d. e. 11 órakor a városház tanácstermében fogja megtartani a választó gyűlést Somogyi Kálmán vármegyei közigazgatási bizottsági kiküldött elnök vezetése mellett.

— **Táncmulatság.** A szilágy-somlyói polgári olvasókör saját pénztára gyarapítására f. hó 6-án Szilágy-Somlyón, a Báthory várkertben — kellemetlen idő esetén a színház termeiben, — zártkörű táncestélyt rendez. Ismételten felhívjuk olvasóink figyelmét ezen táncestélyre, mely a közelebbi időkben öröndetes fölkarolásnak s méltán megérdemelt pártolásnak szokott örvendeni.

— **Beküldetett.** A megyei kórházzól becses lapjának közelebbi számában az volt írva, hogy piszkossága miatt az rövid időn beszüntettetik. Mint a dologról illetékes helyről értesült, kérem az igazság érdekében azt is közzé tenni, hogy a sz.-somlyói megyei kórháznál létező hiányoknak nem a kórházgondnok, vagy arra felügyelő orvos az oka, hanem maga a vármegye központi igazgatása, a mennyiben arra legtváolabbról is megfelelő költséget nem ad; pénz nélkül pedig még kórházat sem lehet rendben és tisztán tartani. A mi pedig ennek a kórháznak rövid időn való bezárását illeti, az az ott netalán észlelt rendetlenséggel semmi összefüggésben nem áll, — mert a 100,000 forintba került zilahi vármegyei közkórház közelebbiről megnyitvatni szándékolatván, a sz.-somlyói kórháznak — bárminő lenne is az és bárminő szüksége is lenne arra Sz.-Somlyó vidékének, hogy a drága közkórházba mégis lehessen fogni betegeket — az itteninek föltétlenül be kellene szüntettetnie.

— **A gyalogjárók fedanyaga** — mint azt műnyelven az utkaparóktól kezdve az építészeti hivatalok aktanyelvég máma nevezzük — nagyon megkopott és a kavicok ugyancsak hangosan panaszkodnak e miatt. A rendőrség hát intézkedett, hogy a közönség — ki-ki a maga háza előtt — a gyalogjárót porondoztassa meg és a csatornát (kanálist) kapartassa ki és az így nyerendő törmelékét és porondot is használja föl a gyalogjáró befedezésére. Ezzel a házigazda és a hol ez nincsen, a bérlő köteles. Mindenesetre nagyon üdvönek látjuk ez intézkedést a járdák fenntartása érdekében, csak aztán a lakosság is ne engedje el file mögött az intézkedésre hívó erőlyes szózatot.

— **Jegyzők gyűlése.** A szilágyvármegyei községi- és körjegyzők egylete f. évi július 30-án Szilágy-Somlyón rendkívüli

kögyűlést tartott. A gyűlésen Filep Gábor elnökkel együtt mindössze csak tizenhárom jegyző jelent meg. A tavaszi rendes közgyűlés által kiküldött bizottságnak az 1890—92. évi számadások megvizsgálása és az egylet követeléseinek tisztázása tárgyában beadott jelentése elfogadtatván, az egylet vagyona 1892. év végével készpénzben 127 frt 77 kr, — hátralékos tagsági díjakban 308 frt, s így összesen 435 frt 77 krban, — törlendő tagsági díjak 60 frtban, — az egylet tartozásai pedig 1890—92. évi országos jegyzői egyletnek tagdíjkövetelése 122 frt, jegyzői árvaaház alapnak 30 frt, összesen 152 frtban állapított meg. Ezek szerint az egylet jelenlegi tiszta vagyona 250 frt 77 krból áll. Ady János volt pénztárnok a számadás terhe alól fölmentetett, Kiss Samu jelenlegi pénztárnoknak pedig az egylet vagyoni állapota tisztázása körül tett munkálatait jegyzőkönyvileg köszönet nyilváníttatott. Több, a jegyzői teendők könynyitását és hivatalos ügyek kezelésében való egyszerűsítést tartalmazó határozatok hozatala után kimondta a közgyűlés, hogy a vármegyei jegyzői egylet a f. évi ősszel tartandó jegyzői országos gyűlésen magát Filep Gábor elnök és Szánthó Károly jegyzőből választott küldöttséggel kívánja képviseltetni.

— **Öngyilkosság.** Mult hó 20-án a Mészáros László honvédhadnagy és Jóny városi főrendész kisebb leánya öngyilkosságot követtek el. Az öngyilkosság oka reménytelen szerelem volt. A szerencsétlenek holttestét mult hó 31-én d. e. 10 órakor találták meg s szállították be Zilahra.

— **Nem a nadrag bűdös.** Helyi rendőrségünk nagy elővigyázattal vizsgálja a mézszársekeket s azok tisztasága ellen nem is igen emelhető kifogás. Megbotránkozással látja azonban a közönség, hogy egyik-másik helyen a husméről és husvágó leány oly undorító piszkos öltözékben végzi funkcióját, hogy valóban csodálkozunk rajta, miért nézi ezt el a rendőrség, mikor egy-egy ilyen specialitásnak látása valóságos undort idéz elő mindazokban, kik elgondolják, hogy ilyen pocsek népség szolgáltatja ki részökre a hust. Magunk láttunk a piacon egy pár ilyen diszpédányt átvonulni, s valóban szégyenlenünk kell, hogy ha már a rendőrség szabadon engedi ezeket a mozgó kolera-fészkeket, hogy lehet közönségünk oly éldhetetlen, hogy ilyen piszkos népségtől is vásárol, akkor, mikor van városunkban tiszta mézszáros is elég.

— **Új országos vásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Kémer nagyközségben évenként a november 1-ső napját magában foglaló hetet megelőző hétnék hétfő és kedd napjain országos vásárok tartassanak.

— **Ákoson** f. évi augusztus hó 6-án (vasárnap) az ev. ref. egyház orgonája javára hangversennyel egybekötött műkedvelői előadást rendeznek. Rossz idő az előadás megtartását nem gátolja.

— **Selyem hamisítvány.** Egessünk el egy mintát a venni szándékolat fekete selyemből s a hamisítás rögön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrökdik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szallónas lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telitetten tovább izzanak) és sötétebbarna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödrökdik, csak meggörbül. HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végeken levő valódi selyem szöveteiből. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

A Pallas Nagy Lexikonának füzetes kiadásából megjelent a 33. és 34. füzet, a Benzoács és Bentlelepep közti címszók: l. A 33. füzet mellékletei a „Berlin épületek“ és „Bereg vármegye térképe“, a 34-iké: „Berlin tervrajza“, „Beszterce-Naszód vármegye térképe“ és „Bogarak (Fedeles szárnyak)“. Ez utóbbi különösen valóságos remeke a színnymásnak, amilyen magyar munkát eddig alig disztett. A földolgozott cikkekből különösen kiemeljük a következőket: Beöthy-család (Marcali, Négyessy és György Aladártól). Berreg vármegye (Dr. Thirringtől). Bérserződés (Dr. Lányi Bertalan és Dobiecky Sándortól). Berzsényi Dániel (Dr. Négyessytől). Bessenyei György (Dr. Négyessytől). Beszámítás (Dr. Heil és dr. Fleischmann). Beszterce-Naszód vármegye (Dr. Thirring). Betegsegélyző-pénztár (Dr. Gerő). Bethlen-család. — Mindkét füzetet több igen sikerült szövegrajz is disztí. A Nagy Lexikon megrendelhető füzetenként 30 krjával, kötetenként köve 6 frtjával akár a Pallas részvénytársaságnál, akár bármely könyvkereskedésben.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Egy kiválóan szép testü s erős kötésü (erdélyi faj) két éves

tenyész bika

eladó. — Megtekinthető Kémeren Bőlöni Sándor gazdaságában.

78—893. kgy. szám.

Pályázati hirdetmény.

Sz.-Somlyó r. t. városnál az **állatorvosi állásra** a v. képviselőlet folyó évi 78 - 893. kgy. sz. a. határozata folytán pályázat nyitattik.

Minélfogva felhívom mindazokat kik ezen 450 frt évi fizetés és magán látogatási díjak élvezetével egybekötött állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűleg és kellő okmányokkal felszerelt folyamodványaikat, mely mellett az 1888. évi VII. t.-c. 133. §-ában körülírt állatorvosi tiszt vizsgának letétele is igazolandó, — alólirthez folyó évi **augusztus hó 16-ikáig** beadják.

Ezen állomás a pályázati határidő lejártával a legközelebbi közgyűlésben — választás útján fog betöltetni.

Sz.-Somlyó, 1893. július 31.

1—2

Gencsy Sándor,
polgármester.

3080—1893. telekkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Szigyártó Márton, Szigyártó Zsuzsánna férj. Vizaknai Györgyné, Szigyártó Erzsi férj. P. Kovács Józsefné krasznai lakos végrehajlatoknak Dimény István, továbbá Nyeste János, Nyeste András, özv. Vince Istvánné, szül. Birtalan Ágnes gyám által képviselt kiskoru Vince Mihály, Pali és Ágnes krasznai lakosok mint Vince Juliánna ímert s ugyanannak Szilágyi Lázár ügyvéd ügygondnok által képviselt ismeretlen örökösei végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében, a bírói árverés 40 frt tőke, ennek 1881. évi július hó 24-től járó 6% kamatai, 15 frt 90 kr. perbeli, 7 frt 40 kr. végrehajtási a 2258/1892 tkvi szám alatt megállapított 7 frt 67 kr. és 2259/1892. tkvi szám alatt megállapított 7 frt 52 kr. előjegyzés törlési, 8 frt 76 kr. árveréskérséi s a további költségek erejéig ezzel elrendeltetvén, határidejéül **1893. évi szeptember hó 9-ének** délelőtt 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Kraszna község házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg.

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alól is végrehajtást szenvedők jogelőde Vince Juliánna nevén álló ingatlanság, illetve ingatlan jutalék, u. m.:

1) A Vince Juliánna nevén álló krasznai 301. sz. tjkvben foglalt 369. hrszámu belsőség 201 frt kikiáltási áron.

2) A Vince Juliánna, Vince István és Vince Zsuzsánna nevén álló krasznai 661. sz. tjkvben foglalt ingatlanok közül az 1899, 2174, 2531, 3063. és 3448. hrsz. részleteknek Vince Juliánát illetett egyharmad része 142 frt kikiáltási áron.

A 4803. hrsz. részletre éppen Vince Juliánna ellenében Kozma András javára tulajdon lévén előjegyezve, s erre nézve az árverés elrendelhető nem volt, — a kikiáltási ár pedig a becsatolt adóbizonnyalt alapján a végrehajtási 148. §-a értelmében a fenti összegben volt megállapítandó.

II. Árverelni szándékozők (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tiszszáztólját készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni a vagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó mint letéthivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában, és a Kraszna községi előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságtól. Sz.-Somlyón, 1893. július 4-én.

DO NOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

Jelzalog kölcsön.

HIRDETMÉNY.

A zilahi ipar- és gazdasági bank
1893. év augusztus hó 1-től kezdve
ingatlan tulajdonosoknak 10—50 évi
törlesztésre jelzalog kölcsönöket, —
városok és községeknek 5—50 évi tör-
lesztésre communális kölcsönöket nyújt
a legjutányosabb kamatláb mellett.

Zilah, 1893. julius hó.

AZ IGAZGATÓSÁG.

2-5

Jelzalog kölcsön.

Naponta friss töltés!

Gyógyszertári szikviz!

A helybeli és vidéki közönség tájékozása végett szükségesnek tartom tudomására hozni, hogy alig fél éve felállított

szikviz gyáramat,

melyben a szikvizet a legújabb és legmegbízhatóbb módszer szerint folyékony szénsavval (tehát nem dolomit és vitriollal) készítem, s annak tisztaságát folyton *vegyszerlatokkal* ellenőrizem, továbbá a kellően tisztázott vizre (lepárlás és szűrlés által) a legnagyobb gondot fordítom. A mindinkább fokozódó kereslet folytán, tetemesen kibővíteni voltam kénytelen.

A syphon fejek 99% tiszta ónból nickelkel bevonva vannak készítve, mi által azok a *szervezetre veszélyesen ható ólom méregtől* és az undort keltő megfeketedéstől óva vannak, s így szikvizem minden *szennyes leülepedéstől — méz lerakodástól, szabad kénsavtól* s minden az egészségre igen károsan ható, alkatrészekből mentesítve van.

Tekintve, hogy különösen nyári idény alkalmával kútvizeink csaknem élvezhetetlenek, a közegészségügynek vélek szolgálatot tehetni, midőn ezen kellemes és tiszta ízű üdítő italt jelentékeny áldozatok árán is minél szélesebb körben forgalomba hozni kívánom.

Vidéken bizományi raktárain vannak u. m.:

Széplakon: Kékessy István ur gyógyszer-tárában.
Sz. Krasznán: Olsavszky Simon ur gyógyszer-tárában.
Sz. Nagyfaluban Nánássy Vince ur kereskedésében.

Egy üveg ára helyben 4 kr.

Miután hasonló színű üvegek, úgy városunk területén, mint vidéken *mások által is forgalomba hozattak*, óva intek mindenkit, hogy a kik gyógytárában előállított szikvizet óhajtják élvezni, az összetéveszthetős kikerülése végett, az üveg-fejekbe vésett néviratra kellő figyelemmel lenni sziveskedjenek, mert csak a saját gyáramban előállított szikvizért vállalhatom el a felelősséget.

Teljes tisztelettel:

SZAPLONCAY SÁNDOR,
gyógyszerész.

2-2

Naponta friss töltés!

Évek óta
kipróbált, fájdalom-
csillapító házszer, kösz-
vény, osz és idegbajok ellen.

Kwizda-féle köszvényfolyadék

Kwizda-féle

köszvényfolyadék

Egész palackkal 1 frt o. é.,
fél palackkal 60 krajcár. — Kapható
minden gyógyszer-tárában. — Fő letét:
kerül. gyógyszer-tár Korneuburg-
ban.

Kwizda-féle köszvényfolyadék

Tessék
a védjegyre
figyelni s a vétel-
nél határozottan kifejezni:

BÖLÖNI SÁNDOR

KÖNYVNYOMDÁJA

*** SZILÁGY-SOMLYÓN. ***

Ajánlja a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelő betűkészlettel, diszítésekkel és a legújabb szerkezetű GYORSSAJTÓVAL ellátott könyvnyomdáját, mindenféle nyomdai munkák gyors, csinos és hibátlan elkészítésére.

A LEGJUTÁNYOSABB ÁRBAN ÉS LEGRÖVIDEBB IDŐ ALATT KÉSZIT:

TUDOMÁNYOS és SZÉPIRODALMI KÖNYVEKET,

FOLYÓIRATOKAT, KÖRLEVELEKET, SZÁMLÁKAT, ÁRJEGYZÉKEKET, FALRAGASZOKAT,

BÁLI ÉS LAKODALMI MEGHIVÓKAT, ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,

LEVÉLPAPIROKRA és BORITÉKOKRA CZIMEKET, NÉVJEGYEKET stb.

Hoczkás és sima levélpapírokkal,

borítékok, és mindennemű nyomtatványhoz nagyválasztékú papírkészlettel rendelkezik.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

UGYANITT MEGRENDELHETŐ A

„SZILÁGY-SOMLYÓ”

TÁRSADALMI HETILAP, MELY A MEGYE EGYIK LEGELTERJEDTEBB LAPJA.